

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้ และความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้สื่อสมัยใหม่ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาเว็บบล็อก” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกของผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกของผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 คน ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยขั้นแรกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จับฉลากเพื่อให้ได้เขตที่เป็นตัวแทนมาจำนวน 10 เขต จากนั้น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเก็บข้อมูลเฉพาะผู้ใช้เว็บบล็อกในแต่ละเขต ๆ ละ 40 คน ตามสถานที่ต่าง ๆ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามสัดส่วนที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละสถานที่

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง (Self Administered Questionnaire) โดยทำการเก็บข้อมูลเฉพาะในเดือนธันวาคม 2550 - มกราคม 2551 ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยแบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้สถิติแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้เว็บบล็อก และความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้ค่าสถิติของเชฟเฟ (Scheffe) ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ส่วนการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

สรุปผลการศึกษา

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิง จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 ส่วนเพศชายมีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 ส่วนใหญ่มีอายุ 26-35 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-15,000 บาท จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8

พฤติกรรมการใช้เว็บบล็อก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เขียนบล็อก 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 71.5 มีระยะเวลาการเขียนบล็อกต่อครั้ง 1-3 ชั่วโมง จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เขียนบล็อก คือ ช่วงเวลาดึก (21.01-24.00 น.) จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 โดยมีประสบการณ์การเขียนบล็อกมาน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 และบ้านเป็นสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้เขียนบล็อกมากที่สุด จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0

ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก

กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับสูง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.48 โดยคาดหวังในเรื่องใช้สานสัมพันธ์กับคนกลุ่มใหม่ๆ สูงที่สุด ด้วยค่าเฉลี่ย 3.77 ซึ่งเป็นความคาดหวังในระดับสูง

ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านการจัดการความรู้ อยู่ในระดับสูง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.86 โดยคาดหวังในเรื่องช่วยเป็นเครื่องมือบันทึกข้อมูลความรู้ส่วนตัว และทำให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นสูงที่สุดเท่ากัน ด้วยค่าเฉลี่ย 4.05 ซึ่งเป็นความคาดหวังในระดับสูง

ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ย 2.91 โดยคาดหวังในเรื่องช่วยพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์สมัยใหม่สูงสุด ด้วยค่าเฉลี่ย 3.67 ซึ่งเป็นความคาดหวังในระดับสูง

ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านการพักผ่อนและความบันเทิง อยู่ในระดับสูง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.71 โดยคาดหวังในเรื่องทำให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานสูงสุด ด้วยค่าเฉลี่ย 3.98 ซึ่งเป็นความคาดหวังในระดับสูง

ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกโดยรวม อยู่ในระดับสูง ด้วยค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อจำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์ และลักษณะทางประชากรศาสตร์ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีผลต่อระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้ง ซึ่งสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

<u>สมมติฐานข้อที่ 1</u> ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 1.1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีจำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีจำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์แตกต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.3 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีจำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์แตกต่างกัน	ยอมรับ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 1.4 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีจำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.5 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีจำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.6 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.7 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.8 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งแตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.9 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.10 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งแตกต่างกัน	ยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีผลต่อความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อก ซึ่งสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 5.2

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

<p>สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ผลการทดสอบสมมติฐาน</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.1.1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสารแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.1.2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้แตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.1.3 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.1.4 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิงแตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.2.1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสารแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.2.2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้แตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

<p>สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ผลการทดสอบสมมติฐาน</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.2.3 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.2.4 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิงแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.3 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.3.1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสารแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.3.2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้แตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.3.3 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บล็อกด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.3.4 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิงแตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

<p>สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ผลการทดสอบสมมติฐาน</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.4 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.4.1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสารแตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.4.2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้แตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.4.3 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.4.4 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิงแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.5 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.5.1 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสารแตกต่างกัน</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
<p>สมมติฐานข้อที่ 2.5.2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้แตกต่างกัน</p>	<p>ยอมรับ</p>

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 2.5.3 ผู้ใช้เว็บบล็อกในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน	ยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์ และระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก ซึ่งสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 5.3

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

<u>สมมติฐานข้อที่ 3</u> พฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก	ผลการทดสอบสมมติฐาน
<u>สมมติฐานข้อที่ 3.1</u> จำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 3.1.1 จำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสาร	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 3.1.2 จำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้	ยอมรับ

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 3.1.3 จำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการประกอบอาชีพ	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 3.1.4 จำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิง	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 3.2 ระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อก	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 3.2.1 ระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสาร	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 3.2.2 ระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 3.2.3 ระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการประกอบอาชีพ	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 3.2.4 ระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิง	ยอมรับ

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้และความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้สื่อสมัยใหม่ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาเว็บบล็อก” ผู้ศึกษาเห็นว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้เว็บบล็อก เป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี และ 18-25 ปี เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหากรวมสองกลุ่มแล้วจะเป็นจำนวนถึงร้อยละ 87 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เหตุผลหนึ่งอาจเนื่องมาจากกลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มที่เติบโตขึ้นมาในช่วงที่เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตเป็นที่แพร่หลายในประเทศไทย จึงมีโอกาสเรียนรู้ทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่จากสถานศึกษาที่ทำงาน และมีความพร้อมในการรับเทคโนโลยีได้เร็วกว่า ซึ่งผลการศึกษารื่องช่วงอายุนี้นสอดคล้องกับการศึกษาของอรอุมา ศรีสุทธิพันธ์ และของชินวัตร บุญนาค ที่พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 26-35 ปี

2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะระดับปริญญาตรี ถึงร้อยละ 66.7 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี อีกร้อยละ 27 ซึ่งจัดได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความรู้ดี มีความเข้าใจและคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหลายๆ ท่านที่ผ่านมา เช่น ผลการวิจัยของสมคิด เลิศไพริยะประเสริฐ และธน์สิทธิ์ เกษมไชยานันท์ ที่พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า

3. ในส่วนของพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อก จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เขียนบล็อกมาเป็นเวลาน้อยกว่า 1 ปี และเขียนบล็อกประมาณ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ รวมทั้งใช้ระยะเวลาเขียนบล็อก 1-3 ชั่วโมงต่อครั้ง โดยใช้บ้านเป็นสถานที่ที่ใช้เขียนบล็อกมากที่สุด สูงถึงร้อยละ 74.0 และช่วงเวลาที่ใช้มากที่สุด คือ ช่วงเวลาดึก (21.01-24.00 น.) ทั้งนี้ อาจเพราะเป็นเวลาที่คนส่วนใหญ่จะกลับบ้านพักผ่อน หรือว่างเว้นจากงานประจำ สามารถมีเวลาเขียนหรืออัปเดตบล็อกของตัวเองเพื่อผ่อนคลายความเครียดที่ต้องประสบมาทั้งวัน โดยสอดคล้องกับที่โจเซฟ อาร์ โดมินิค ได้กล่าวสรุปสาเหตุในการใช้สื่อมวลชนของบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการในรูปแบบที่แตกต่างกันเช่นเพื่อการกระตุ้นอารมณ์ เพื่อการพักผ่อน และเพื่อการปลดปล่อยอารมณ์ ทั้งนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่สำรวจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) พ.ศ. 2549 และพบว่า สถานที่ที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต คือ ที่บ้าน

4. ในส่วนความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในระดับสูง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผ่านมา ที่เกี่ยวกับความคาดหวังที่กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและบริการของอินเทอร์เน็ตในด้านต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของสุจินดา กิจการเจริญสิน ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อระบบสื่อสารไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยรวมในระดับสูง และงานวิจัยของวัลณี โอฟาร์

ไซติสสถานท์ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างคาดหวังข้อมูลข่าวสารบนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในระดับมาก ทั้งนี้ เมื่อแยกเป็นความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านต่าง ๆ แล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านการจัดการความรู้สูงสุด โดยคาดหวังในเรื่องช่วยเป็นเครื่องมือบันทึกข้อมูลความรู้ส่วนตัว และทำให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นสูงสุดเท่ากัน ซึ่งตรงกับคุณลักษณะของสื่อใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารสามารถควบคุมเนื้อหาที่เสนอผ่านสื่อหรือการใช้สื่อ และเปิดโอกาสให้ผู้รับสารติดต่อสื่อสารผ่านสื่อไปยังผู้รับอื่นหรือองค์กร ทำให้เชื่อมโยงประสบการณ์ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล¹ และเว็บบล็อกได้ช่วยขยายประสบการณ์ให้กว้างขวางออกไป จนทำให้คนจำนวนมากสามารถที่จะไปรู้เรื่องไหนก็ได้ (Space) ภายในเวลาที่รวดเร็วยิ่ง (Time) ซึ่งเป็นพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ตามแนวคิดของแมคลูฮัน (McLuhan) นักทฤษฎีกลุ่มเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด

นอกจากนี้ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่า เว็บบล็อกมีลักษณะเป็นห้องเก็บเอกสารหรือบันทึกสำคัญ (Archival) กล่าวคือ เว็บบล็อกสามารถจะเก็บรักษาข่าวสารข้อมูลเอาไว้ และวิธีการเก็บข่าวสารก็ยังสามารถแยกไว้ที่ต่าง ๆ ได้ด้วย กล่าวคือ ผู้ใช้เว็บบล็อกสามารถใช้เว็บบล็อกเป็นเครื่องมือบันทึกข้อมูลความรู้ส่วนตัวบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ โดยบันทึกที่เขียนไว้ในบล็อกมีการแยกแยะเป็นกลุ่มเนื้อหาตามหัวข้อหลัก ๆ ที่ผู้เขียนสร้างขึ้น เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อ่าน ที่สนใจในบันทึกที่มีความสัมพันธ์กันในใจความหลัก และเมื่อผู้อ่านได้รับความรู้ต่าง ๆ จากผู้เขียนบล็อกแล้ว ผู้อ่านมักจะมีการเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้และเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มผู้อ่านและผู้เขียนบล็อก

ส่วนประเด็นความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านดังกล่าวในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ที่แมคควอล (McQuail) ได้ระบุสาเหตุที่บุคคลต้องการในการใช้สื่อมวลชนว่า เพื่อเข้าใจวัฒนธรรม และได้รับความเพลิดเพลินต่าง ๆ

---

¹Dennis McQuail, *McQuail's Mass Communication Theory*, 4th edition (London: Sage Publications, 2000), pp. 127 – 128, อ้างถึงใน พรจิต สมบัติพานิช, “โฆษณาในทศวรรษที่ 2000-2010: การศึกษาถึงปัจจัยด้านสื่อที่มีต่อรูปแบบโฆษณา,” (วิทยานิพนธ์ดุขุฎีบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547), น. 13.

ในส่วนความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ได้รับค่าเฉลี่ยความคาดหวังจากกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง โดยในด้านดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างคาดหวังในเรื่องใช้สานสัมพันธ์กับคนกลุ่มใหม่ ๆ สูงที่สุด ซึ่งใกล้เคียงกับคาดหวังในเรื่องใช้ติดต่อสื่อสารกับกลุ่มคนใกล้ชิด แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างคาดหวังที่จะใช้เว็บบล็อกเป็นสื่อในการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ขณะเดียวกันก็คาดหวังที่จะใช้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่ช่วยรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลใกล้ชิดด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นการสื่อสารในลักษณะการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์โดยเป็นการปฏิสัมพันธ์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ (Machine Interactivity) ที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารผ่านตัวกลางคือ คอมพิวเตอร์

สุดท้ายคือ ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านการประกอบอาชีพ พบว่า เป็นด้านที่ได้รับค่าเฉลี่ยความคาดหวังจากกลุ่มตัวอย่างต่ำกว่าความคาดหวังต่อประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่ได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในเรื่องสามารถหารายได้จากระบบโฆษณาในบล็อกในระดับต่ำที่สุด ในระดับความคาดหวังต่ำเช่นกัน แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยคาดหวังเกี่ยวกับการหารายได้จากใช้เว็บบล็อก

5. จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ผู้ใช้เว็บบล็อกที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีจำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์แตกต่างกัน ในขณะที่ผู้ใช้เว็บบล็อกที่มีระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้ง แตกต่างกันอย่างชัดเจนสอดคล้องกับแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ที่ว่า คนที่มีคุณลักษณะทางประชากรแตกต่างกันจะทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปในแต่ละปัจจัยแล้วจะพบว่า ความแตกต่างในเรื่องระดับการศึกษา และรายได้ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน ทั้งในแง่ความบ่อยครั้งและระยะเวลา และเป็นไปตามคำกล่าวของยุบล เบ็ญจรงค์กิจ² ที่อธิบายว่า รายได้เป็นตัวแปรที่สามารถนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลได้ดีเช่นเดียวกับกรณีตัวแปรการศึกษา เพราะเป็นตัวแปรที่มีบทบาทใกล้เคียงกัน และมีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงมาก และสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดของกาญจนา แก้วเทพ³ ที่กล่าวว่า สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ต่างกัน ทำให้คนมีวัฒนธรรม ประสบการณ์

²ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, การวิเคราะห์ผู้รับสาร (กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), น. 70-71.

³กาญจนา แก้วเทพ, สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร: Higher Press, 2547), น. 218-219.

ทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างกัน โดยผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของ เดวิด แอทกิน⁴ (David Atkin) ซึ่งพบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ขณะเดียวกัน ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ อายุ กลับไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เว็บล็อกทั้งในแง่ความบ่อยครั้งและระยะเวลาในการใช้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เนื่องจากเว็บล็อกนับเป็นสื่อสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูง และเป็นสื่อที่คนทุกวัยสามารถเข้าถึงได้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านความง่ายต่อการใช้งาน ความคล่องตัว และสามารถใช้งานได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน ที่ทำงาน หรือขณะทำธุระอยู่ในต่างประเทศ ตลอดจนสามารถตอบสนองต่อการสื่อสารแก่ผู้ใช้ได้ทุกวัย ตามแต่วัตถุประสงค์ในการใช้งานของแต่ละบุคคล ดังนั้น จึงส่งผลให้ความแตกต่างของอายุ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เว็บล็อก โดยผลจากการทดสอบสมมติฐานนี้ ยังสอดคล้องกับการวิจัยของดเนีย หวังบุญชัย ที่พบว่า บุคคลที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน⁵

6. จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บล็อกแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratifications Theory) ที่เชื่อว่าลักษณะของผู้ใช้สื่อที่แตกต่างกันทำให้ความต้องการและความคาดหวังจากสื่อแตกต่างกัน

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปในแต่ละปัจจัยแล้ว พบว่า เพศที่ต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บล็อกด้านการจัดการความรู้ และด้านการพักผ่อนและความบันเทิงแตกต่างกัน โดยเพศชายมีความคาดหวังที่จะได้รับจากการใช้เว็บล็อกด้านการจัดการความรู้สูงกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงมีความคาดหวังที่จะได้รับจากการใช้เว็บล็อกด้านการพักผ่อนและความบันเทิงสูงกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยหลายเรื่องที่

---

⁴David Atkin, Leo Jeffres and Kimberly Neuendorf, "Understanding Internet Adoption as Telecommunications Behavior," p. 477, อ้างถึงใน ธนัสถ์ เกษมไชยานันท์, "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544), น. 120.

⁵ดเนีย หวังบุญชัย, "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ และสร้างความพึงพอใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวัน," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), น. บทคัดย่อ.

แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้ เพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและกิจกรรมของหญิงชายไว้ต่างกัน จึงส่งผลให้ความคาดหวังที่มีต่อการสื่อสารของหญิงและชายแตกต่างกันด้วย

ด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ ระดับการศึกษา เมื่อแยกความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในด้านต่าง ๆ แล้ว พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้ และด้านการพักผ่อนและความบันเทิงแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้โดยเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี จะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการจัดการความรู้โดยเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในขณะที่ด้านการพักผ่อนและความบันเทิง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจะมีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านดังกล่าว โดยเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ผลจากการทดสอบสมมติฐานนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของอำไพศรี โสประทุม ที่ศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับการสื่อสารคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร และพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับการยอมรับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยที่การศึกษามีความสัมพันธ์กับการที่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยในการทำงาน⁶

จากผลการศึกษาคั้งนี้ที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีระดับการศึกษาต่ำ (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี) มีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกสูงกว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาสูง (ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี) ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ตตามแนวคิดของอนุชา ทิรคานนท์⁷ ที่ได้กล่าวถึงความแตกต่างของอินเทอร์เน็ตกับสื่อมวลชนว่า สื่อมวลชนนั้นมีผู้ผลิตเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีค่าใช้จ่ายสูง จึงมี

⁶อำไพศรี โสประทุม, “พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับการสื่อสารคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), น. บทคัดย่อ.

⁷อนุชา ทิรคานนท์, “สื่อใหม่..มิติใหม่ในทฤษฎีเก่า,” วารสารศาสตร์ 1 (พฤศจิกายน 2547):42-43.

ตัวตน และความน่าเชื่อถือในระดับสูงกว่าสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่ง “ใครก็ได้” สามารถเป็นผู้ผลิตสารในอินเทอร์เน็ต ทำให้กลุ่มคนที่มีการศึกษาสูงที่มีพื้นฐานเชื่ออะไรค่อนข้างยาก และรู้ถึงลักษณะดังกล่าวของอินเทอร์เน็ตจึงยังไม่คาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกมากนัก

สำหรับลักษณะทางประชากรศาสตร์ อาชีพ และรายได้ ที่ส่งผลต่อความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกแตกต่างกัน เป็นตัวแปรที่เป็นส่วนหนึ่งของสถานะทางสังคม และเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) ซึ่งทำให้คนมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน มีประสบการณ์ที่ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน^๑ เห็นได้จากผลการศึกษาคั้งนี้ที่แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกในระดับสูง โดยเมื่อแยกความคาดหวังในด้านต่าง ๆ แล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คาดหวังในด้านการสื่อสาร สูงกว่าผู้ที่เป็นพนักงานบริษัท ห้างร้านเอกชน และผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย เจ้าของกิจการ เช่นเดียวกับความคาดหวังด้านการจัดการความรู้ ที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคาดหวังต่อประโยชน์ด้านดังกล่าวสูงกว่าผู้ที่เป็นพนักงานบริษัท ห้างร้านเอกชน

7. จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกมีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อก ทั้งในแง่ความบ่อยครั้ง และระยะเวลาในการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจ (Uses and Gratifications Theory) ที่เห็นว่าความพึงพอใจนั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงมาจากความจำเป็นของบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่อความคาดหวัง และพฤติกรรมการใช้ให้แตกต่างกัน และผลการศึกษายังเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ (Expectancy – Value Theory) ของแมคควอล และเกอร์วิตซ์ (McQuail and Gurevitch) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมการใช้สื่อว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นอิสระ ไม่จำเป็นต้องมีความคิดเห็นเหมือนกับคนอื่น ๆ โดยผู้ใช้สื่อสามารถคาดการณ์ได้ว่าหากพฤติกรรมเช่นนี้เกิดขึ้น จะมีสิ่งใดเกิดขึ้นตามมาบ้างในอนาคต พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ผู้ใช้มองเห็นและต้องการ โดยผลประโยชน์ที่ผู้ใช้มองเห็นและต้องการจากเว็บบล็อก หรือความคาดหวังที่มีต่อเว็บบล็อกในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบไปด้วย ความคาดหวังด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจัดการความรู้ ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการพักผ่อนและความพึงพอใจ สำหรับในส่วนของพฤติกรรมการใช้ ประกอบด้วย จำนวนครั้งที่เขียนบล็อกต่อสัปดาห์ และระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้ง ซึ่งความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางบวก ซึ่งหมายความว่า ยิ่งผู้ใช้มีพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกมากเท่าใด ก็จะมี

^๑ กัญญา แก้วเทพ, สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา, น. 218-219.

ยังมีความคาดหวังต่อประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากการใช้เว็บบล็อกมากขึ้นตามไปด้วย ที่เป็นเช่นนี้เพราะความต้องการของบุคคลที่แสวงหาได้รับการตอบสนองที่ตรงกัน ทำให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สื่อเป็นไปตามความสัมพันธ์

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้เว็บบล็อกไม่ได้มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากเว็บบล็อกทุกกรณีไป เนื่องจาก ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาเฉลี่ยในการเขียนบล็อกต่อครั้งกับความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกด้านการติดต่อสื่อสาร

ข้อจำกัดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะพฤติกรรมการใช้เว็บบล็อก ในแง่ความบ่อยครั้งในการใช้ แต่ไม่ได้ศึกษาถึงลักษณะของพฤติกรรมการใช้ในด้านเนื้อหา และลักษณะของรูปแบบของเว็บบล็อก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ใช้เว็บบล็อก และผู้ให้บริการเว็บบล็อก

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษาได้สรุปข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการพัฒนา และปรับปรุงเว็บบล็อกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ผู้เขียนบล็อก หรือเจ้าของบล็อกควรมีการอัปเดตบล็อกของตนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรใส่ใจกับเนื้อหาของบล็อก ที่จะต้องทันสมัย และเป็นเนื้อหาที่สามารถอ่านได้นาน ๆ รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับรูปแบบดีไซน์ของบล็อก และภาพประกอบบทความ ซึ่งจะทำให้อ่านของบทความน่าอ่านมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการรวมกลุ่มกันของผู้เขียนบล็อก เพื่อสร้างมาตรฐานการนำเสนอเนื้อหา และจรรยาบรรณ ตลอดจนร่วมกันดูแลเนื้อหาในเว็บบล็อกให้เหมาะสมและรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากเว็บบล็อกเป็นเครือข่ายที่เปิดกว้างให้ผู้ใช้ทุกเพศทุกวัย เข้าถึงได้ ซึ่งรวมถึงเยาวชนที่ยังขาดวุฒิภาวะในการตัดสินใจ

3. ภาครัฐควรร่วมมือกับผู้ให้บริการพื้นที่สำหรับเขียนบล็อก ในการสนับสนุนเรื่องของเงินทุนในการพัฒนา ประชาสัมพันธ์ และความช่วยเหลือด้านข้อมูลแก่ผู้เขียนบล็อกที่มีประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม เนื่องจากเว็บบล็อกเป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์แก่สังคมและผู้ใช้

อินเทอร์เน็ต และควรจะต้องมีการจัดเตรียมโครงสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อรองรับการใช้เทคโนโลยีสื่อสารดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. สถาบันศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมการนำเว็บบล็อกมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา และการจัดการความรู้ให้กว้างขวาง เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้เว็บบล็อกอย่างแท้จริง มากกว่าที่จะเป็นไดอารี่ที่บันทึกเรื่องส่วนตัวประจำวัน

5. องค์กรเอกชนต่าง ๆ ควรมีการนำเว็บบล็อกมาใช้เป็นเครื่องมือสื่อสาร หรือประชาสัมพันธ์ข่าวสารขององค์กร เพื่อการประกาศข่าวสารนั้น จะดูมีความเป็นกันเองและเข้าถึงลูกค้าได้อย่างเป็นมิตร เนื่องจากลูกค้าสามารถแสดงความคิดเห็น หรือสื่อสารกับเจ้าของบล็อก ได้ทันที ทำให้บริษัทจะได้ประโยชน์จากคำแนะนำที่ตรงไปตรงมาของลูกค้าอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต

1. การศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาด้านความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บบล็อกด้วย เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ใช้ว่าได้รับความพึงพอใจตามความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ตนเองตั้งใจไว้ก่อนมีการใช้เว็บบล็อก หรือไม่ อย่างไร เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการให้บริการเว็บบล็อก และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเผยแพร่นวัตกรรมนี้ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับกันอย่างกว้างขวาง

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงน่าจะศึกษากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในส่วนภูมิภาคอื่น ซึ่งภูมิภาคที่อาศัยอาจกลายเป็นตัวแปรที่ทำให้พฤติกรรมการใช้ ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกที่แตกต่างได้ และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงบริการเว็บบล็อกให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้ และความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เว็บบล็อกของสังคมไทยต่อไป

3. การศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้ และไม่ใช้เว็บบล็อก เพื่อให้ทราบถึงเหตุผลในการใช้และไม่ใช้เว็บบล็อก

4. การศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงหัวข้อ และเนื้อหาต่าง ๆ ที่ผู้ใช้เว็บบล็อกนิยมเขียน หรืออ่านเป็นประจำ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูล และลักษณะการใช้เว็บบล็อกของผู้ใช้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนใช้เว็บบล็อกเพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสาร หรือประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่อไป